DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 kwietnia 1949 r. **Nr 26**

TREŚĆ:

USTAWA

Poz.: 189 — z dnia 31 marca 1949 r. o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1949 559

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

190 — z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego 576
191 — z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Ministra Przemysłu Ciężkiego 578
192 — z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Ministra Górnictwa i Energetyki . . . 579
193 — z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie określenia kategorii przedsiębiorstw przemysłu poligraficznego i drukarń, przechodzących na własność Państwa, oraz trybu postępowania przy przekazywaniu drukarń w użytkowanie 579

ROZPORZĄDZENIA:

194 — Ministra Administracji Publicznej z dnia 1 kwietnia 1949 r. w sprawie zaliczenia gminy wiejskiej Ustroń w powiecie cieszyńskim, województwie śląskim do gmin wiejskich o charakterze miejskim 580
195 — Ministra Administracji Publicznej z dnia 1 kwietnia 1949 r. w sprawie zniesienia gminy wiejskiej Czeszewo i zmiany granic niektórych gmin wiejskich w powiecie wągrowieckim, województwie poznańskim 580

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

196 — z dnia 9 kwietnia 1949 r. w sprawie przystąpienia Libanu do Międzynarodowej Organizacji Pracy . 581

189

USTAWA

z dnia 31 marca 1949 r.

o Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1949.

WSTĘP.

Dzięki wysiłkowi mas pracujących miast i wsi, a przede wszystkim klasy robotniczej, podstawowe zadania planu na lata 1947 i 1948 zostały nie tylko wykonane, ale nawet w istotny sposób przekroczone.

Plan produkcji przemysłu państwowego według wartości za okres dwóch lat został wykonany w 108%. Plan w rolnictwie w zakresie obszaru zasiewów został wykonany w 103%; plan kolejowych przewozów towarowych w tonach — w 109%.

Gospodarka narodowa Polski w końcu roku 1948 coraz wyraźniej przechodzi od odbudowy aparatu produkcyjnego do jego rozbudowy.

Podstawowe zadanie trzyletniego Planu Odbudowy Gospodarczej, podniesienie stopy życiowej mas pracujących powyżej poziomu przedwojennego jest systematycznie realizowane.

Wyniki produkcyjne doprowadziły do umocnienia ustroju demokracji ludowej i umożliwiły postawienie przed naszym krajem zadania budowy podstaw społeczeństwa socjalistycznego.

Wyniki te zostały osiągnięte w ostrej walce klasowej przeciw elementom kapitalistycznym, które usiłowały poderwać gospodarkę narodową Polski poprzez spekulację i przechwytywanie produktu dodatkowego w takim stopniu, że w niektórych okresach zagrażało ono przejściowo realizacji zadań planu trzyletniego w zakresie podniesienia stopy życiowej ludności pracującej.

Upowszechnienie ruchu współzawodnictwa pracy stało się poważnym czynnikiem, zapewniającym wykonywanie i przekraczanie zadań planu. Szczególnie dobitnie ujawniło się to w toku akcji Czynu Kongresowego, która przyniosła poważne zwiększenie wydajności pracy i wzrost produkcji. Zjednoczenie klasy robotniczej uwielokrotnia jej siły, wzmacnia jej kierowniczą rolę w narodzie i otwiera szerokie perspektywy na drodze budownictwa socjalistycznego w Polsce.

Plan na rok 1949 zamyka okres trzyletniego Planu Odbudowy Gospodarczej. Wykonanie tego planu stworzy podstawę dla realizacji sześcioletniego planu rozwoju i przebudowy gospodarczej Polski, planu budowy podstaw socjalizmu, wielkiego rozwoju sił wytwórczych, wzrostu dobrobytu mas pracujących, rozkwitu kultury.

Wykonanie planu na rok 1949 zadecyduje o wykonaniu planu trzyletniego jako całości, zadecyduje o wykonaniu zadań w dziedzinie odbudowy sił wytwórczych i wzrostu dobrobytu ludzi pracy.

Istnieją wszelkie warunki obiektywne dla przedterminowego wykonania planu trzyletniego. Aby jednak wykonanie planu trzyletniego przed terminem stało się faktem, trzeba wzmóc zorganizowany wysiłek mas pracujących we wszystkich dziedzinach.

Realizując plan trzyletni na 2—3 miesiące przed końcem r. 1949, masy pracujące Polski przyśpieszą zakończenie okresu odbudowy gospodarczej, przejście gospodarki polskiej do okresu rozbudowy i przebudowy i zbudowanie podstaw społeczeństwa socjalistycznego.

Dział I.

PRZEMYSŁ.

Art. 1. 1. Ustala się wartość produkcji przemysłowej w gospodarce uspołecznionej na 16,1 mld. zł według cen z 1937 r., w tym wartość produkcji:

a) przemysłu państwowego — 14,6 mld. zł
b) przemysłu samorządowego — 0,2 „ „
c) przemysłu spółdzielczego — 1,3 „ „

2. Wartość produkcji przemysłu państwowego według cen z 1937 r. wzrośnie o 26% w porównaniu z wartością produkcji, planowanej na rok 1948, i ponad 15% w porównaniu z wartością produkcji, wykonanej w r. 1948.

3. Wartość produkcji przemysłu samorządowego według cen z 1937 r. wzrośnie o około 25% w porównaniu z wartością produkcji, wykonanej w r. 1948.

4. Wartość produkcji przemysłu spółdzielczego według cen z 1937 r. wzrośnie o około 55% w porównaniu z wartością produkcji, wykonanej w r. 1948.

Art. 2. Wartość produkcji środków wytwórczych w przemyśle państwowym według cen z 1937 r. wyniesie około 61% ogólnej wartości produkcji przemysłu państwowego, a wartość produkcji środków spożycia około 39%, podczas gdy w r. 1948 wartość środków wytwórczych stanowiła około 60%, a wartość środków spożycia — około 40% ogólnej wartości produkcji tego przemysłu.

Art. 3. Ustala się wytwórczość ważniejszych artykułów przemysłowych w przemyśle uspołecznionym, jak następuje:

	Jednostka miary	Produkcja 1949 r.	Odsetki do planu 1948 r.	Odsetki do przewidywanego wykonania 1948 r.
Przemysł paliw i energetyki:				
energia elektryczna ogółem	mld. kWh	8,1	107	110
węgiel kamienny	mil. ton	74	110	103
węgiel brunatny	„ „	5	119	114
brykiety z węgla kamiennego	tys. ton	757	116	111
brykiety z węgla brunatnego	„ „	194	130	154
koks	„ „	5.429	115	110
w tym przemysł państwowy	„ „	4.892	113	108
Przemysł naftowy:				
ropa naftowa	tys. ton	142	111	105
gaz ziemny	mil. m^3	200	95	123
Przemysł mineralny:				
cement portlandzki i hutniczy	tys. ton	1.950	115	103
cegła budowlana (pełna i dziurawka bez cegły z rozbiórki)	mil. szt.	936	116	114
w tym przemysł państwowy	„ „	746	120	115
wapno palone budowlane	tys. ton	732	170	126
w tym przemysł państwowy	„ „	653	164	116
szkło okienne	tys. m^2	10.639	106	104
w tym przemysł państwowy	„ „	10.439	106	104
porcelana stołowa	tona	5.523	113	115
porcelana elektrotechniczna i techniczna	„	3.581	128	123
Przemysł hutniczy:				
rudy żelazne surowe	tys. ton	645	107	107
surówka	„ „	1.211	112	112
stal surowa	„ „	2.033	119	111
wyroby walcowane	„ „	1.400	119	111
rudy cynku surowe	„ „	984	108	104
cynk (hutniczy, elektrolityczny, pył)	„ „	100	111	107
blacha cynkowa	„ „	33.1	93	92
ołów rafinowany	„ „	17,0	112	104

	Jednostka miary	Produkcja 1949 r.	Odsetki do planu 1948 r.	Odsetki do przewidywanego wykonania 1948 r.
Przemysł metalowy:				
obrabiarki do metali	sztuka	4.655	141	141
w tym przemysł państwowy	„	4.505	138	139
parowozy normalnotorowe	„	267	108	111
wagony osobowe normalnotorowe	„	237	128	134
węglarki	„	13.800	105	99
ciągniki	„	2.000	167	167
motocykle	„	4.000	133	220
rowery	tys. sztuk	75,0	75	107
konstrukcje stalowe	tys. ton	78,2	153	140
maszyny i narzędzia rolnicze oraz młyńskie (C. Z. P. Metalowego)	mil. zł 1937 r.	46,0	94	99
Przemysł stoczniowy:				
statki morskie	ton konstr.	8.859	220	220
kutry metalowe	„ „	1.276	—	—
Przemysł elektrotechniczny:				
maszyny wirujące	tona	3.234	112	113
transformatory	„	3.062	121	115
kable	tys. ton	12,9	146	107
żarówki oświetleniowe	mil. sztuk	22,4	143	137
aparatura zabezpieczeniowa wysokiego i niskiego napięcia	tys. sztuk	198	164	204
odbiorniki radiowe	„ „	87,5	175	213
Przemysł chemiczny:				
barwniki	tys. ton	3,0	135	125
azotniak wysokoprocentowy	„ „	140	103	103
saletrzak (łącznie z saletrą amonową)	„ „	104	83	81
saletra wapniowa	„ „	38,0	—	—
siarczan amonu	„ „	48,9	116	111
superfosfat mineralny	„ „	361	134	142
supertomasyna	„ „	18,0	—	514
kwas siarkowy	„ „	276	128	126
soda kalcynowana	„ „	138	120	115
soda kaustyczna	„ „	55,8	126	117
elektrody węglowe	„ „	10,0	125	116
mydło	„ „	34,6	164	155
w tym przemysł państwowy	„ „	33,3	166	161
smoła surowa	„ „	212	116	110
w tym przemysł państwowy	„ „	181	114	108
Przemysł włókienniczy:				
przędza bawełniana	tys. ton	69,2	113	112
tkaniny bawełniane	mil. m	371	116	109
w tym przemysł państwowy	„ „	370	116	109
przędza wełniana	tys. ton	35,1	118	116
w tym przemysł państwowy	„ „	35,0	117	115
tkaniny wełniane	mil. m	46,4	114	114
w tym przemysł państwowy	„ „	46,1	113	113
tkaniny lniane i konopne	„ „	32,1	123	113
w tym przemysł państwowy	„ „	32,1	123	113
tkaniny jedwabne	„ „	36,4	132	113
w tym przemysł państwowy	„ „	34,3	133	116
sztuczne włókno cięte	tys. ton	10,9	123	111
wyroby dziane	„ „	6,8	111	112
w tym przemysł państwowy	„ „	6,5	111	109

	Jednostka miary	Produkcja 1949 r.	Odsetki do planu 1948 r.	Odsetki do przewidywanego wykonania 1948 r.
Przemysł odzieżowy:				
płaszcze męskie i damskie	tys. sztuk	1.143	—	171
w tym przemysł państwowy	„ „	743	—	166
ubrania	tys. kompl.	4.522	—	174
w tym przemysł państwowy	„ „	3.344	—	159
Przemysł skórzany:				
skóry podeszwowe	tona	11.460	149	140
skóry wierzchnie z futrówką	tys. m^2	1.764	133	120
obuwie mechaniczne	tys. par	9.283	125	112
w tym przemysł państwowy	„ „	8.280	124	111
pasy pędne	tona	450	94	100
Przemysł papierniczy:				
celuloza ogółem	tys. ton	117	114	107
papier ogółem	„ „	245	111	103
tektura	„ „	42,4	124	126
zeszyty	mil. sztuk	185	112	149
w tym przemysł państwowy	„ „	98,6	79	115
Przemysł drzewny:				
tarcica	tys. m^3	2.998	265	109
w tym przemysł państwowy	„ „	2.924	281	109
sklejki i płyty stolarskie	„ „	45,5	134	143
okleiny	„ „	2.845	205	161
płyty spilśnione	„ „	200	87	118
meble gięte	tys. sztuk	829	167	130
Przemysł cukrowniczy:				
cukier	tys. ton	620	119	109
Przemysł spożywczy:				
olej surowy	tona	36.969	—	114
w tym przemysł państwowy	„	35.754	125	113
margaryna	„	15.000	150	118
cukierki	„	17.447	162	130
w tym przemysł państwowy	„	13.000	166	124
czekolada, kakao	„	3.406	148	120
w tym przemysł państwowy	„	1.900	131	96
drożdże prasowane	„	6.560	92	99
w tym przemysł państwowy	„	5.600	90	100
Przemysł fermentacyjny:				
wina różne	tys. l	7.142	175	150
w tym przemysł państwowy	„	3.442	149	133
piwo	tys. hl	1.796	133	122
w tym przemysł państwowy	„	1.612	133	123
Przemysł konserwowy:				
bekony	tona	21.000	175	189
w tym przemysł państwowy	„	18.000	300	214
konserwy mięsne	„	12.350	77	109
w tym przemysł państwowy	„	6.350	127	120
konserwy rybne	„	1.310	127	127
Monopole:				
papierosy	mil. sztuk	16.625	128	112
spirytus surowy 100% (łącznie ze Zrzeszeniem Gorzelni Rolniczych)	mil. l	112	112	114
sól kamienna i warzona	tys. ton	394	101	101
zapałki (ze zwiększeniem ilości polepszonych gatunków)	tys. skrzyń	219	111	99

Art. 4. Spośród wyrobów, wymienionych w art. 3, przemysł samorządowy wyprodukuje w szczególności:

537	tys. ton	koksu,
343	mil. m^3	gazu oczyszczonego,
52,1	tys. ton	brukowca i kostki,
8,4	„ „	wapna budowlanego,
92,7	mil. sztuk	cegły budowlanej (pełnej i dziurawki),
4,7	„ „	dachówki czerwonej,
88,0	tys. sztuk	kafli,
8.523	sztuk	wodomierzy,
31,0	tys. ton	smoły surowej.

Art. 5. Spośród wyrobów, wymienionych w art. 3, przemysł spółdzielczy wyprodukuje w szczególności:

70,9	tys. ton	wapna budowlanego,
97,3	mil. sztuk	cegły budowlanej,
14,0	„ „	dachówki czerwonej,
12,1	tys. ton	szkła,
150	sztuk	obrabiarek do metali,
235	tys. m	tkanin bawełnianych,
374	„ „	tkanin wełnianych,
699	„ par	skórzanego obuwia mechanicznego,
4.447	ton	cukierków,
550	„	konserw owocowych,
1.506	„	czekolady i kakao,
960	„	drożdży prasowanych.

Art. 6. 1. Wartość produkcji przemysłu państwowego na Ziemiach Odzyskanych według cen z 1937 r. wyniesie w 1949 r. 3,8 mld. zł, co będzie stanowiło 26% wartości całej produkcji przemysłu państwowego. Wzrost produkcji tej w stosunku do wykonania 1948 r. wyniesie około 25%.

2. Szczególnie silny udział procentowy produkcji przemysłowej Ziem Odzyskanych w całości produkcji zaznaczy się w następujących artykułach:

energia elektryczna (C.Z.E.)	35%
węgiel kamienny	35%
węgiel brunatny	95%
koks	55%
stal surowa	22%
rudy cynku	36%
wagony pocztowe	100%
węglarki	64%
żurawie i dźwigi	97%
wodomierze	57%
konstrukcje stalowe	64%
kwas siarkowy	37%
cement portlandzki	31%
cegła budowlana	40%
szkło płaskie	46%
odbiorniki radiowe	73%
miazga drzewna	46%
papier ogółem	32%
tektura	53%
tkaniny z jedwabiu sztucznego	47%
tkaniny bawełniane	28%
obuwie wytwórczości mechanicznej	38%
cukier	37%

Art. 7. Przemysł państwowy rozpocznie w r. 1949 produkcję następujących ważniejszych artykułów przemysłowych dotychczas niewytwarzanych, względnie wytwarzanych w nieznacznych ilościach: samochody ciężarowe 3,5 t „Star 20", nadwozia autobusowe Leyland, silniki S-64, maszyny do produkcji śrub na zimno, nowe typy obrabiarek, sadzarki do kartofli, żniwiarki, młocarnie czyszczące (typ folwarczny), młocarnie szerokomłotne z podwójnym czyszczeniem, elektrowciągi, dźwigi osobowe i towarowe, chwytaki do węgla, łopatki turbinowe, maszyny papiernicze, silniki trakcyjne, wózki akumulatorowe, aparatura do lokomotyw dołowych, urządzenia sygnalizacji świetlnej, kondensatory radiowe, lampy radiowe serii „U", arsenian ołowiu, arsenian rtęci, żelazocyjanek potasu, chlorek sulfurylu, chlorek etylu, saletra wapniowa, kauczuk syntetyczny (Ker), żywice ftalowe (alkidale), wosk syntetyczny, hydrol, penicylina, antipiryna, witamina B, gliceryna, preszpan, celuloza słomowa, aldehyd octowy, potaż.

Art. 8. W roku 1949 uruchomione zostaną następujące ważniejsze zakłady przemysłowe bądź nowe działy w istniejących zakładach: dwie elektrownie, sześć zakładów chemicznych (w tym zakłady syntezy chemicznej, zakłady farmaceutyczne, superfosfatu oraz zakłady kwasu siarkowego), dwa wielkie piece, trzy piece martenowskie, jeden piec elektryczny, trzy nowe działy walcownicze w hutach, fabryki: maszyn papierniczych, igieł dziewiarskich, łożysk tocznych oraz wielkich maszyn elektrycznych, jedna cementownia, cztery zakłady ceramiczne, trzy kamieniołomy, cztery roszarnie, trzy fabryki konfekcyjne, jedna garbarnia, jedna fabryka celulozy i papieru, jedna fabryka celulozy słomowej oraz dwie chłodnie.

Art. 9. Wzrost wydajności pracy robotników produkcyjnych grupy przemysłowej wyniesie w całym przemyśle państwowym co najmniej 6,5% w porównaniu z r. 1948. W poszczególnych gałęziach przemysłu wzrost wydajności pracy wyniesie co najmniej:

		% wzrostu
C.Z.P.	Węglowego	3,3%
„	Naftowego	8,2%
„	Mineralnego	8,1%
„	Hutniczego	10,8%
„	Metalowego	3,9%
„	Elektrotechnicznego	7,5%
„	Chemicznego	7,3%
„	Tłuszczowego	16,6%
„	Włókienniczego	9,0%
„	Odzieżowego	20,8%
„	Papierniczego	6,6%
„	Zakładów Graficznych	18,0%
„	Skórzanego	13,8%
„	Drzewnego	12,1%
„	Cukrowniczego	13,1%
„	Spożywczego	3,5%
„	Fermentacyjnego	7,3%
„	Konserwowego	15,1%
Monopolu	Tytoniowego	14,2%
„	Spirytusowego	26,1%
„	Solnego	10,0%
„	Zapałczanego	7,6%

Art. 10. Zostanie podniesiona jakość produkcji i polepszony asortyment wyrobów przemysłu państwowego w ten sposób, aby wzrost wartości produkcji wyprzedzał jej wzrost ilościowy, w szczególności: w stali surowej co najmniej o 4%, w blachach — o 7%, w tkaninach bawełnianych — o 12%, w papierze pisemnym — o 2%, w skórach podeszwowych — o 10%, w obuwiu — o 10%. Osiągnie się to przez wzmocnienie kontroli technicznej produkcji oraz właściwe planowanie asortymentów.

Art. 11. 1. Należy przeprowadzić rewizję norm technicznych i dążyć do ich usprawnienia i urealnienia. W ustalaniu tych norm należy oprzeć się na chronometrażu i badaniach analitycznych procesu pracy.

2. We wszystkich gałęziach przemysłu należy podnieść wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

Art. 12. Rozszerzona zostanie sieć laboratoriów przemysłowych i usprawniona praca biur opracowań produkcyjnych oraz biur konstrukcyjnych. Działalność instytutów naukowo-badawczych zostanie ściślej powiązana z konkretnymi zadaniami produkcyjnymi.

Art. 13. 1. Zakres badań geologicznych zostanie rozszerzony, zostaną one usprawnione i dostosowane do potrzeb przemysłu i całej gospodarki narodowej.

2. Rada Ministrów ustali w drodze uchwały plan badań geologicznych na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, zgłoszony w terminie do 31 marca 1949 r.

Art. 14. Stworzy się odpowiednie warunki, aby ruch współzawodnictwa objął wszystkie zakłady pracy i aby obok rozwoju współzawodnictwa indywidualnego nastąpił dalszy rozwój współzawodnictwa zespołowego (brygad, oddziałów, zakładów, grup zakładów tej samej gałęzi i całych gałęzi przemysłu).

Art. 15. Należy stworzyć odpowiednie warunki, aby robotnicza wynalazczość i nowatorstwo techniczne stały się jednym z podstawowych czynników racjonalizacji technicznej przemysłu.

Art. 16. Rozwój drobnego przemysłu miejscowego państwowego, samorządowego i spółdzielczego winien przyczynić się do umocnienia socjalistycznych elementów w gospodarce narodowej oraz aktywizacji rejonów nieuprzemysłowionych.

Art. 17. 1. Wzrost produkcji i usług rzemiosła winien przyczynić się do zaspokojenia wzrastających potrzeb mas pracujących.

2. Państwo będzie okazywało pomoc indywidualnemu drobno-towarowemu rzemiosłu oraz będzie popierało spółdzielczość rzemieślniczą.

3. Zaopatrzenie rzemiosła w surowce i materiały, wytwarzane przez przemysł państwowy, wzrośnie w znacznym stopniu w stosunku do roku 1948.

Art. 18. 1. Przewidywane połowy ryb morskich wyniosą:

w połowach pozabałtyckich	12.000	t ryb
„ bałtyckich	45.000	„ „
„ zalewowych	5.000	„ „

2. Ogólny wzrost połowu ryb morskich wyniesie w porównaniu z rokiem 1948 — 26,5%.

Art. 19. 1. W ramach planu inwestycyjnego przeznacza się na inwestycje produkcyjne w przemyśle uspołecznionym ze środków limitowanych 116,1 mld. zł, a ze środków nielimitowanych — 2,5 mld. zł.

2. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych działach przemysłu państwowego łącznie z nakładami na szkolnictwo zawodowe i urządzenia socjalne przedstawiają się, jak następuje:

C.Z. Energetyki	11.647	mil.	zł r.	1948
C.Z.P. Węglowego	19.840	„	„	„
„ Naftowego	4.800	„	„	„
„ Mineralnego	4.500	„	„	„
„ Hutniczego	20.108	„	„	„
„ Metalowego	11.260	„	„	„
„ Elektrotechnicznego	3.867	„	„	„
„ Chemicznego	12.065	„	„	„
„ Włókienniczego	9.600	„	„	„
„ Odzieżowego	842	„	„	„
„ Papierniczego	2.250	„	„	„
„ Zakładów Graficznych	550	„	„	„
„ Skórzanego	2.400	„	„	„
„ Drzewnego	600	„	„	„
„ Cukrowniczego	1.784	„	„	„
„ Spożywczego	643	„	„	„
„ Tłuszczowego	857	„	„	„
„ Fermentacyjnego	430	„	„	„
„ Konserwowego	1.130	„	„	„
Przemysł torfowy	140	„	„	„
„ miejscowy	845	„	„	„
Monopol Tytoniowy	1.260	„	„	„
„ Spirytusowy	430	„	„	„
„ Solny	315	„	„	„
„ Zapałczany	165	„	„	„
Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych	275	„	„	„
Mennica Państwowa	55	„	„	„
Przemysł drzewny (Ministerstwo Leśnictwa)	1.250	„	„	„
Zjednoczenie Stoczni Polskich	1.060	„	„	„
Stocznie rybackie	72	„	„	„
Film Polski (kinotechnika i fotochemia)	68	„	„	„
Zjednoczone Zakłady Przemysłu Muzycznego	32	„	„	„
Państwowe Zakłady Pomocy Szkolnych	130	„	„	„
Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych	160	„	„	„
Centralny Zarząd Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych (zakłady prefabrykacji)	1.160	„	„	„

Dział II.

ROLNICTWO I LEŚNICTWO.

Art. 20. 1. Wysiłek pracujących chłopów, wszechstronna pomoc Państwa dla małych i średnich gospodarstw chłopskich oraz rozwój gospodarstw władania publicznego (państwowych, samorządowych i instytucji prawa publicznego) winny zapewnić — przy przeciętnych warunkach klimatycznych — osiągnięcie wartości produkcji rolniczej 7,8 mld. zł z r. 1937 (bez usług i przetwórstwa pierwotnego), co będzie oznaczało wzrost o 15% w stosunku do planu na r. 1948 i co najmniej o 4% w stosunku do rzeczywistych wyników, osiągniętych w urodzajnym roku 1948.

2. W szczególności wartość produkcji roślinnej przy przeciętnych warunkach klimatycznych wynieść winna 5,2 mld. zł w cenach z r. 1937, czyli wzrosnąć o 12,5% w stosunku do planu na rok 1948, a o 1% w stosunku do faktycznych osiągnięć w r. 1948. Wartość produkcji zwierzęcej wynieść winna 2,6 mld. zł, czyli wzrosnąć o 21% w stosunku do planu na rok 1948, a o 12,5% w stosunku do faktycznych osiągnięć w r. 1948.

Art. 21. Likwidacja odłogów obejmie w r. 1949 ogółem około 500 tys. ha powierzchni.

Art. 22 Powierzchnia zbiorów wyniesie ok. 14.800 tys. ha, tj. o 4% więcej niż w r. 1948.

Art. 23. 1. Zbiory brutto ważniejszych ziemiopłodów kształtować się winny przy przeciętnych warunkach klimatycznych na następującym poziomie:

pszenica	około	1.710	tys. ton
żyto	„	5.622	„ „
jęczmień	„	1.229	„ „
owies	„	2.000	„ „
ziemniaki	„	29.800	„ „
buraki cukrowe	„	4.260	„ „
rośliny oleiste	„	108	„ „
„ włókniste (nasiona)	„	53	„ „
„ włókniste (włókno)	„	34	„ „.

2. Pogłowie inwentarza żywego osiągnąć winno stan na 1.VII 1949 r.:

koni	około	2.550	tys. szt.
bydła	„	6.300	„ „
w tym krów	„	4.060	„ „
trzody chlewnej	„	5.900	„ „
owiec	„	1.600	„ „.

3. Produkcja wytworów zwierzęcych wynieść winna:

mięsa wołowego	około	121	tys. ton
„ wieprzowego	„	488	„ „
w tym tłuszczu handlowego	„	98	„ „
mleka	„	6.090	mil. l
jaj	„	3.200	mil. szt.
wełny	„	2.080	ton.

Art. 24. 1. Z połowów na stawach, jeziorach i w rzekach osiągnąć należy około 15 tys. ton ryb, tj. o 11% więcej niż w r. 1948.

2. Ilość wylęgu, wyprodukowanego w ośrodkach zarybieniowych i wylęgarniach, wynieść winna około 120 mil. sztuk.

Art. 25. 1. Gospodarstwa władania publicznego, objęte planem, winny osiągnąć wartość produkcji rolniczej brutto 509 mil. zł według cen z r. 1937, czyli o 13% więcej, niż osiągnięto faktycznie w r. 1948.

2. Wartość produkcji roślinnej wynieść winna 442 mil. zł, co będzie stanowiło wzrost o około 10% w stosunku do rzeczywistych osiągnięć 1948 r., wartość produkcji zwierzęcej wynieść winna 67 mil. zł, co będzie stanowiło wzrost o około 55% w stosunku do rzeczywistych osiągnięć 1948 r.

Art. 26. 1. Powierzchnia odłogów w gospodarstwach władania publicznego zmniejszy się w ciągu wiosny o co najmniej 80 tys. ha i w ciągu jesieni o co najmniej 50 tys. ha.

2. Zbiory tych gospodarstw obejmą powierzchnię około 1.200 tys. ha, a zasiewy jesienne 1949 r. — powierzchnię około 480 tys. ha. Będzie to stanowiło wzrost powierzchni zbiorów o 13% w stosunku do planu na rok 1948 i tyleż procent w stosunku do osiągnięć 1948 r. W zakresie powierzchni zasiewów jesiennych wzrost ten będzie wynosił 9%.

3. Obszar plantacji nasion kwalifikowanych hodowli państwowych wyniesie około 140 tys. ha.

Art. 27. 1. Pogłowie koni wyniesie w gospodarstwach władania publicznego na dzień 1 lipca 1949 r.: 101 tys. szt., bydła 157 tys. szt., trzody chlewnej 210 tys. szt., w tym macior 30 tys. szt.

2. Wzrost pogłowia w stosunku do stanu na 1 lipca 1948 r. wyniesie w zakresie: koni — 15%, bydła — 22%, trzody chlewnej — 128%, macior — 122%.

3. Liczba ogierów ze stad państwowych na stacjach kopulacyjnych osiągnie stan 1.260 szt., klaczy zarodowych — 1.900 szt.

Art. 28. Stopień towarowości produkcji gospodarstw władania publicznego winien się zwiększyć, a gospodarstwa te winny stać się poważnym czynnikiem zaopatrzenia miast w produkty rolne. W szczególności gospodarstwa władania publicznego winny dostarczyć co najmniej:

ziarna zbóż chlebowych	270	tys. ton
ziemniaków	300	„ „
buraków cukrowych	693	„ „
nasion roślin oleistych	34	„ „
żywca wołowego i wieprzowego	18	„ „.

Art. 29. Gospodarstwa rolne władania publicznego winny zwiększyć realną pomoc drobnym i średnim gospodarstwom chłopskim, w pierwszym rzędzie jako dostawcy nasion kwalifikowanych i zwierząt zarodowych.

Art. 30. Ustalone zostaną normy wydajności pracy w gospodarstwach władania publicznego i rozwijana będzie akcja współzawodnictwa pracy; stworzone będą warunki, aby akcją tą objąć większość gospodarstw, przy czym zawierane będą umowy współzawodnictwa między poszczególnymi gospodarstwami oraz między zespołami gospodarstw.

Art. 31. W okresie od 1 lipca 1949 r. nastąpi powiększenie powierzchni gospodarstw, podległych bezpośrednio Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych, o 200 tys. ha — wskutek przejęcia części gospodarstw władania publicznego, podległych innym użytkownikom, oraz objęcia obszarów dotychczas niezagospodarowanych.

Art. 32. Rada Ministrów ustali w drodze uchwały plan właściwego zagospodarowania resztówek pomajątkowych na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, zgłoszony w terminie do dnia 1 lipca 1949 r.

Art. 33. W 1949 r. zostanie uczyniony poważny krok naprzód w kierunku rekonstrukcji technicznej i społecznej rolnictwa. Przejawi się to w podniesieniu produkcji średnich i drobnych gospodarstw chłopskich, w ograniczeniu wyzysku kapitalistycznego na wsi, powstaniu tworzonych na zasadzie dobrowolności pierwszych spółdzielni produkcyjnych. Nowopowstającym spółdzielniom Państwo okaże wszechstronną pomoc.

Art. 34. Przewiduje się, iż produkcja gospodarstw chłopskich osiągnie w 1949 r. wartość 7,3 mld. zł według cen z 1937 r., tj. o 4% więcej, niż osiągnięto faktycznie w 1948 r. Przewidywana wartość produkcji roślinnej gospodarstw chłopskich wyniesie około 4,8 mld. zł

z 1937 r., przewidywana zaś wartość produkcji zwierzęcej będzie się kształtowała na poziomie około 2,5 mld. zł z 1937 r.

Art. 35. 1. Powierzchnia odłogów w gospodarstwach chłopskich zmniejszyć się winna w ciągu wiosny o około 230 tys. ha, a w ciągu jesieni o około 140 tys. ha.

2. Zbiory gospodarstw chłopskich obejmą według przewidywań powierzchnię około 13.600 ha, a zasiewy jesienne 1949 r. — powierzchnię około 5.670 tys. ha; będzie to stanowiło wzrost powierzchni zbiorów o 6% w stosunku do przewidywań planu na 1948 r. i 3% w stosunku do osiągnięć 1948 r. W zakresie zasiewów jesiennych wzrost ten będzie wynosił 3% w stosunku do przewidywań planu 1948 r. i ponad 1% w stosunku do osiągnięć 1948 r.

Art. 36. 1. Przewidywane zbiory brutto ważniejszych ziemiopłodów w gospodarstwach chłopskich będą się kształtowały przy przeciętnych warunkach klimatycznych na następującym poziomie:

pszenica	około	1.540	tys. ton
żyto	„	5.210	„ „
jęczmień	„	1.100	„ „
owies	„	1.865	„ „
ziemniaki	„	28.300	„ „
buraki cukrowe	„	3.540	„ „
rośliny oleiste	„	70	„ „
„ włókniste (nasiona)	„	50	„ „
„ włókniste (włókno)	„	32	„ „

2. Przewidywane pogłowie inwentarza żywego osiągnie na 1 lipca 1949 r. w gospodarstwach chłopskich stan:

koni	około	2.450	tys. szt.
bydła	„	6.140	„ „
w tym krów	„	3.965	„ „
trzody chlewnej	„	5.690	„ „
owiec	„	1.480	„ „

3. Produkcja wytworów zwierzęcych wynieść winna:

mięsa wołowego	około	119	tys. ton
mięsa wieprzowego	„	476	„ „
w tym tłuszczu handlowego	„	95	„ „
mleka	„	5.940	mil. l
jaj	„	3.195	mil. szt.
wełny	„	1.840	ton.

Art. 37. Dla osiągnięcia przewidywanych wyników produkcyjnych oraz unowocześnienia metod produkcji rolnej zaopatrzenie rolnictwa w materiały i środki produkcji będzie się kształtowało, jak następuje:

1) Ilość traktorów czynnych (w przeliczeniu na jednostki o mocy 30 KM) wyniesie na dzień 1 lipca 1949 r. — 16,5 tys., tj. o 28% więcej niż w planie na 1948 r. i o 14% więcej niż wynosił stan traktorów na dzień 1 lipca 1948 r.

Park traktorowy w majątkach państwowych wyniesie na dzień 1 lipca 1949 r. około 14 tys. traktorów (w przeliczeniu na jednostki o mocy 30 KM) i wykona w ciągu roku około 1.750 tys. ha różnych robót w przeliczeniu na orkę średnią, w czym około 1.380 tys. ha właściwej orki.

Przedsiębiorstwo „Techniczna Obsługa Rolnictwa" wykona około 30 tys. remontów traktorów, w tym około 7 tys. remontów głównych.

2) Dostawy maszyn i narzędzi rolniczych z produkcji krajowej i importu osiągną łączną wartość ponad 50 mil. zł z 1937 r. Jakość i asortyment maszyn i narzędzi rolniczych, wytwarzanych przez przemysł państwowy, będzie dostosowana przede wszystkim do potrzeb ośrodków maszynowych, spółdzielni produkcyjnych oraz gospodarstw władania publicznego.

3) Dostawy nawozów sztucznych osiągną: pod zbiory 1949 r. — ponad 1.000 tys. ton, a pod zasiewy jesienne — około 500 tys. ton. Łączne zaopatrzenie rolnictwa w nawozy sztuczne pod zbiory 1949 r. wzrośnie w stosunku do 1948 r. o 44%.

Art. 38. Stan ośrodków maszynowych I kategorii osiągnie liczbę 1.500, II kat. — 1.500, co łącznie będzie stanowiło wzrost o 74% w stosunku do 1948 r.

Art. 39. Akcja melioracyjna obejmie melioracje podstawowe i szczegółowe, zabezpieczenia przed powodziami, zagospodarowanie łąk i pastwisk oraz osuszenie Żuław.

Art. 40. 1. Akcja kontraktowania upraw winna objąć ogółem około 534 tys. ha, tj. o 43% więcej niż w 1948 r. Akcją tą należy objąć w szczególności następujące uprawy:

	tys. ha	wzrost w stosunku do r. 1948.
buraki cukrowe	ok. 233	4%
rośliny oleiste	„ 93	174%
ziemniaki	„ 90	84%
rośliny włókniste	„ 72	57%
jęczmień browarny	„ 15	—

Wartość zakontraktowanych produktów roślinnych wynieść winna ogółem ponad 43 mld. zł, tj. o 29% więcej niż w r. 1948.

2. W zakresie wytworów zwierzęcych nastąpi zakontraktowanie co najmniej 300 tys. szt. trzody bekonowej i trzody tuczonej.

Art. 41. Elektryfikacja obejmie 600 wsi, a reelektryfikacja 800 wsi, łączny wzrost w stosunku do r. 1948 wyniesie 15%.

Art. 42. Będzie zmierzało się do rozwoju gałęzi produkcji rolniczej, mających znaczenie dla eksportu rolnego, a w pierwszym rzędzie — trzody bekonowej, drobiu na tucz, sadzeniaków i nasion.

Art. 43. 1. Kontynuowana będzie akcja osadnictwa grupowego i indywidualnego. Łącznie osiedlonych zostanie około 30 tys. rodzin.

2. Regulacja gospodarstw chłopskich obejmie grunty na obszarze około 1,4 mil. ha, przy czym w pierwszym rzędzie zakończona zostanie akcja regulacji, rozpoczęta w r. 1948.

Art. 44. 1. Przy pomocy Państwa odbudowanych zostanie około 13 tys. małorolnych i średniorolnych zagród jednostkowych.

Budownictwo wiejskie obejmie przede wszystkim obszary urodzajne Ziem Odzyskanych i obszary południowo-wschodnie ziem dawnych, jak również zabudowę nowoutworzonych gospodarstw poparcelacyjnych.

Państwo udzieli pomocy przy wyposażeniu spółdzielni produkcyjnych w budynki oraz zwiększy nakłady na budownictwo gospodarcze wsi.

2. W ramach planu inwestycyjnego na rok 1949 przeznacza się ze środków limitowanych na:

zagospodarowanie majątków publicznych	12,3 mld. zł
zagospodarowanie gospodarstw chłopskich i spółdzielni produkcyjnych	7,5 „ „
likwidację odłogów	3,7 „ „
melioracje	2,7 „ „
ośrodki maszynowe i mechanizację spółdzielni produkcyjnych	4,6 „ „
techniczną obsługę rolnictwa	0,5 „ „
przebudowę ustroju rolnego	1,2 „ „
weterynarię	0,3 „ „
ochronę roślin i ocenę nasion	0,1 „ „
elektryfikację wsi	0,75 „ „

Łączne nakłady na bezpośrednią pomoc dla gospodarstw chłopskich indywidualnych i spółdzielczych wyniosą 13,9 mld. zł, na mechanizację rolnictwa — 9,3 mld. zł, na budownictwo rolnicze — 7,3 mld. zł, na podniesienie hodowli — 5,2 mld. zł. Niezależnie od nakładów inwestycyjnych przeznacza się na cele, związane z hodowlą, ponad 1,8 mld. zł z wydatków bieżących budżetu.

Art. 45. Wartość ogólnej wytwórczości leśnej wyniesie ok. 15,1 mld. zł, w tym wartość produkcji lasów państwowych około 13,7 mld. zł. Wyrąb drewna obejmie łącznie ok. 11,5 mil. m^3 grubizny, w tym w lasach państwowych 10,5 mil. m^3; wywóz drewna w zakresie administracji lasów państwowych obejmie ok. 8,4 mil. m^3 grubizny.

Art. 46. W zakresie gospodarstwa leśnego zostanie rozpoczęta przebudowa systemu zagospodarowania lasów drogą stopniowego zaniechania zrębów zupełnych i zastąpienia ich systemem przerębowym.

Art. 47. 1. W lasach państwowych zostaną przeprowadzone zalesienia na powierzchni około 122 tys. ha, w czym zalesienia inwestycyjne wyniosą 52 tys. ha.

2. Wzrost zalesienia w stosunku do roku 1948 wyniesie 39%.

Art. 48. Będą stosowane zabiegi pielęgnacji upraw, młodników i wprowadzenia podszytów w lasach państwowych na powierzchni około 88 tys. ha. Kontynuowana będzie akcja zwalczania szkodników.

Art. 49. W ramach planu inwestycyjnego przeznacza się kwotę 1,070 mil. zł na zalesienie i ochronę lasów państwowych oraz kwotę 280 mil. zł na usprawnienie komunikacji i transportu.

Dział III.

KOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ.

Art. 50. 1. W zakresie ruchu towarowego koleje normalnotorowe zapewnią: przewiezienie 130 mil. ton towarów, tj. o 15% więcej niż w r. 1948, wykonanie 32,7 mld. tonokm, tj. 15,9% więcej niż w r. 1948, oraz załadowanie 7,6 mil. wagonów, tj. o 16,2% więcej niż w r. 1948.

2. W zakresie ruchu osobowego koleje normalnotorowe zapewnią przewiezienie 390 mil. pasażerów, tj. o 2,4% więcej niż w r. 1948, oraz wykonanie 18,2 mld. osobokm. W stosunku do stanu z r. 1948 tabor kolei normalnotorowych osiągnie parowozów zdrowych o 2,4% więcej, wagonów towarowych zdrowych — o 5% więcej, wagonów osobowych zdrowych — 3,7% więcej.

Art. 51. Wykonanie napraw głównych taboru obejmie 1100 szt. parowozów, 1200 szt. wagonów osobowych i 9000 szt. wagonów towarowych. Zakupionych zostanie 209 parowozów, 135 wagonów osobowych i 12800 wagonów towarowych.

Art. 52. W stanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu nastąpi podwyższenie ilości blokad stacyjnych o 18%, blokad liniowych — o 22%, sygnałów — o 26% w stosunku do stanu w r. 1948, przy czym zostanie wybudowanych 148 nowych blokad stacyjnych z 712 km blokad liniowych.

Art. 53. Usprawnienie eksploatacji kolei zostanie osiągnięte przez: zmniejszenie współczynnika obrotu wagonów do 6, 8 dni, tj. o 1,7% w stosunku do 1948 r., powiększenie szybkości handlowej w ruchu towarowym o 9,1%, a w ruchu pasażerskim o 8,6% przy zwiększonym średnim przebiegu na dobę parowozu o 7% w stosunku do r. 1948.

Art. 54. Nastąpi wzrost brutto-tonokm, przypadających na 1 pracownika eksploatacyjnego PKP, o 11% w stosunku do r. 1948 oraz zmniejszenie liczby robotniko-godzin, zużytych przy naprawie głównej parowozu, o 5% w stosunku do roku 1948.

Art. 55. Zostanie odbudowanych lub wybudowanych 480 km linii kolejowych oraz 77 km elektrycznej sieci zasilającej.

Art. 56. 1. Koleje wąskotorowe zapewnią przewiezienie 6,9 mil. ton towarów, tj. około 2% więcej niż w r. 1948, i wykonają 126 mil. tonokm, co stanowi 15,6% przebiegów więcej niż w r. 1948.

2. W zakresie przewozu pasażerów koleje wąskotorowe zapewnią przewóz 32,5 mil. osób, tj. o około 3% więcej niż w r. 1948, i wykonają 540 mil. osobokm, co stanowi 102% przebiegów w ruchu pasażerskim w r. 1948.

3. Usprawnienie eksploatacji kolei wąskotorowych osiągnięte zostanie przez zwiększenie ilości czynnych parowozów o około 2% oraz ilości wagonów osobowych o 2% w porównaniu z r. 1948. Jednocześnie zwiększona zostanie przeciętna szybkość handlowa o 6%.

Art. 57. Zostanie odbudowanych lub wybudowanych 480 km linii kolejowych, 148 blokad stacyjnych, 712 km blokad liniowych, 77 km elektrycznej sieci zasilającej i trakcyjnej oraz zakupionych zostanie 209 parowozów, 135 wagonów osobowych, 12.800 wagonów towarowych.

Art. 58. 1. W zakresie publicznych przewozów towarowych transport samochodowy zapewni przewóz 7.050 tys. ton, co będzie stanowiło w stosunku do 1948 r. wzrost o około 114%, z czego przedsiębiorstwa przewozowe państwowe przewiozą 3.300 tys. ton, osiągając wzrost o ponad 300%, i wykonają 55,9 mil. tonokm, co będzie stanowiło wzrost o około 300% w stosunku do roku 1948.

2. W zakresie publicznych przewozów osobowych transport samochodowy zapewni przewóz 58 mil. pasażerów, co będzie stanowiło w stosunku do r. 1948 wzrost o 16%, z czego przedsiębiorstwa przewozowe państwowe przewiozą 32,8 mil. osób i wykonają 1,314 mil. osobokm, osiągając wzrost o 80% w stosunku do roku 1948.

Art. 59. Długość czynnych linii transportu samochodowego w zakresie publicznych przewozów wyniesie około 46 tys. km, co będzie stanowiło wzrost o 8% w stosunku do roku 1948, z czego państwowe przedsiębiorstwa przewozowe będą eksploatowały 32,7 tys. km, osiągając stan o 26% większy niż w r. 1948.

Art. 60. Sieć państwowych dróg kołowych zostanie ulepszona, osiągając w szczególności w nawierzchniach ulepszonych stan 17,904 km, co będzie stanowiło wzrost o 2% w stosunku do r. 1948, oraz osiągając w mostach stalowych stan 13,922 mb, co stanowi wzrost o 23%.

Art. 61. 1. Państwowa żegluga śródlądowa zapewni w ruchu towarowym przewóz 1 mil. ton towarów, co będzie stanowiło wzrost o 80%, i wykonanie 467 mil. tonokm, co będzie stanowiło wzrost o 114% w stosunku do r. 1948. Przewozy na Odrze wyniosą 700 tys. ton, osiągając wzrost o 86%, i 425 mil. tonokm, co będzie stanowiło wzrost o 115%.

2. W przewozach pasażerskich państwowa żegluga śródlądowa przewiezie około 700 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 57%, i wykona 41 mil. osobokm, co będzie stanowiło wzrost o 58% w stosunku do r. 1948.

Art. 62. Zdolność przewozowa państwowej żeglugi śródlądowej zostanie wydatnie zwiększona przez powiększenie stanu taboru pływającego. W szczególności stan holowników wzrośnie o 43% jednostek oraz o 73% mocy w stosunku do stanu w roku 1948.

Art. 63. Przeładunek portów morskich wyniesie 19,3 mil. ton, osiągając wzrost o 17% w stosunku do r. 1948. W szczególności przeładunek portów Gdańsk — Gdynia wyniesie 13,2 mil. ton, tj. 103% przeładunku z roku 1948, portów Szczecin — Świnoujście — 5,4 mil. ton, tj. 187% przeładunku z roku 1948.

Art. 64. Zdolność przeładunkowa portów morskich zostanie znacznie podniesiona przez powiększenie długości nadbrzeży o 11% w stosunku do roku 1948, zwiększenie ilości urządzeń przeładunkowych o 14%, rozszerzenie powierzchni hangarów manipulacyjnych o 24%, zwiększenie zdolności przepustowej magazynów o 57% w stosunku do roku 1948.

Art. 65. Nośność floty pełnomorskiej wzrośnie o 5% w stosunku do roku 1948.

Art. 66. 1. Lotnictwo zapewni przewóz 92,5 tys. osób, w tym w lotach krajowych 82 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o około 15%, w lotach zagranicznych — 10,5 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 71% w stosunku do roku 1948, oraz wykona 30,5 mil. osobokm, co będzie stanowiło wzrost o 32%; z liczby tej na loty krajowe przypadnie 19,8 mil. osobokm, a na loty zagraniczne — 10,7 mil. osobokm.

2. Przewóz przesyłek lotniczych osiągnie 158% tonażu, przewiezionego w roku 1948, oraz 186,6% wykonanych w roku 1948 tonokm.

Art. 67. 1. W zakresie usług pocztowych zostanie zapewnione w szczególności doręczenie 820 mil. listów zwykłych, co będzie stanowiło wzrost o 9%, oraz przesłanie 293 mil. egzemplarzy czasopism, co będzie stanowiło wzrost o około 15% w stosunku do roku 1948.

2. Usprawnienie przesyłek i obsługi klientów zostanie osiągnięte przez zwiększenie ilości placówek pocztowych i telekomunikacyjnych o 94% oraz przez powiększenie taboru pocztowego, który osiągnie wzrost w wagonach pocztowych o 7% i w samochodach ciężarowych o 14% w stosunku do roku 1948.

Art. 68. 1. W zakresie usług telekomunikacyjnych zostanie w szczególności zapewnione przesłanie 6,2 mil. telegramów, co będzie stanowiło wzrost o około 9%, i przeprowadzenie 44,5 mil. telefonicznych rozmów międzymiastowych, co będzie stanowiło wzrost o około 14%.

2. Zostanie wybudowanych 88 nowych stanowisk central międzymiastowych, odbudowa i uruchomienie 120 tys. km obwodów sieci miejskich i 23 tys. km obwodów kabli dalekosiężnych, co wpłynie na skrócenie czasu oczekiwania na rozmowy międzymiastowe o 30% w stosunku do roku 1948.

Art. 69. W ramach planu inwestycyjnego na rok 1949 przeznacza się:

a) ze środków limitowanych:

	mld. zł
na koleje	27,5
„ drogi kołowe	7,5
„ drogi wodne i żeglugę śródlądową	5,6
„ lotnictwo	1
„ motoryzację	2,5
„ porty	7,1
„ flotę	4,1
„ pocztę i telekomunikację	4,3

b) ze środków nielimitowanych:

na drogi kołowe	1,9
„ telekomunikację	0,7

Dział IV.

BUDOWNICTWO.

Art. 70. 1. W wyniku zwiększenia planu inwestycyjnego, wzrostu wytwórczości materiałów budowlanych i sprzętu budowlanego, zwiększenia kadr pracowników wykwalifikowanych oraz usprawnienia i potanienia budownictwa — osiągnie się wzrost wartości budownictwa naziemnego o około 18% w porównaniu do roku 1948, przy czym wzrost ten w zakresie budownictwa uspołecznionego wyniesie około 35%. Wartość wytwórczości całego budownictwa naziemnego osiągnie 111 mld. zł.

2. Z funduszów publicznych, włączając w to środki własne przedsiębiorstw i instytucji państwowych i samorządowych, wybuduje się w osiedlach miejskich i wiejskich, nie licząc budownictwa zagród wiejskich, budynki o łącznej kubaturze około 10,3 mil. m^3.

Art. 71. Nakłady inwestycyjne i środki materiałowe przeznaczone będą przede wszystkim na maksymalnie

możliwe w danych warunkach zaspokojenie potrzeb budowlanych, wynikających z rozwoju przemysłu, komunikacji, żeglugi i obrotu towarowego. Wzrost budownictwa na cele produkcyjne wyniesie 47% w stosunku do roku 1948.

Art. 72. 1. Wzrost budownictwa mieszkaniowego dla gospodarki uspołecznionej wyniesie 22%, a wzrost budownictwa mieszkaniowego dla robotników 46%.

2. Oddanych zostanie do użytku około 61 tys. izb mieszkalnych, z czego około 41 tys. dla pracowników przemysłu państwowego.

3. Robotnicze budownictwo mieszkaniowe w Warszawie zostanie wydatnie rozszerzone. W szczególności rozpoczęta zostanie budowa wielkiego robotniczego osiedla mieszkaniowego na Muranowie.

Art. 73. W oparciu o wpływy z tytułu regulacji czynszów Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej przeprowadzi intensywną akcję konserwacji i remontów mieszkań w celu powstrzymania dekapitalizacji nieruchomości mieszkalnych.

Art. 74. 1. W dziedzinie budownictwa socjalnego i kulturalnego wzrost nakładów w stosunku do roku 1948 wyniesie 24%. Objętych zostanie budową około 3,7 tys. obiektów. W szczególności przewiduje się budowę, odbudowę lub kapitalny remont następujących ilości budynków służby społecznej poszczególnych kategorii: 64 przedszkola, 1.782 szkoły podstawowe, 92 szkoły średnie, 43 zakłady kształcenia nauczycieli, 451 szkół zawodowych, 102 budynki dla szkół wyższych w 42 uczelniach, 145 internatów dla młodzieży, 123 zakłady opieki nad dzieckiem, 15 domów akademickich, 84 instytuty naukowe i inne, 8 muzeów, 230 świetlic, 15 przedsiębiorstw artystycznych, 140 zakładów opieki społecznej, 14 zakładów opieki nad inwalidami, 43 domy wypoczynkowe, 85 szpitali, 156 ośrodków zdrowia, 54 sanatoria.

2. Ponadto zabezpieczone zostaną 93 zabytki o wysokiej wartości kulturalnej i narodowej.

Art. 75. W dziedzinie budownictwa użyteczności publicznej wzrost nakładów w stosunku do roku 1948 wyniesie 18%. Inwestycje te zostaną skoncentrowane w miastach silnie zniszczonych i intensywnie odbudowywanych oraz w ośrodkach szczególnie zaniedbanych.

Art. 76. 1. Udział uspołecznionych przedsiębiorstw budowlanych w wykonawstwie budowlanym zostanie zwiększony do około 70% wszystkich robót budowlanych w ramach planu inwestycyjnego. Nastąpi usprawnienie i mechanizacja tych przedsiębiorstw na podstawie wzrostu produkcji krajowej i wzmożenia importu sprzętu i maszyn budowlanych.

2. Państwowe przedsiębiorstwa budowlane wykonają w roku 1949 roboty budowlane (z wyłączeniem robót ziemnych i inżynieryjno-montażowych) o wartości ogólnej 44,5 mld zł. W tym samym okresie przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze wykonają roboty wartości 8,1 mld zł, a przedsiębiorstwa spółdzielcze roboty o wartości 9,6 mld zł.

Art. 77. Nakłady na przygotowanie budowy pod względem terenowym, technicznym i dokumentacji zostaną zwiększone więcej niż dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1948, tak aby wyrównać istniejące w zakresie prac dokumentacyjnych opóźnienia i przygotować realizację planu sześcioletniego.

Art. 78. Celem podniesienia wydajności pracy i potanienia budownictwa zastosowane zostaną w większej niż dotychczas mierze nowe metody wykonawstwa budowlanego (system trójkowy w murarstwie), wykorzystanie doświadczeń poczynionych przy budowie trasy W-Z i innych wielkich obiektów.

Art. 79. Stworzone zostaną warunki, aby współzawodnictwo pracy, zarówno zespołowe jak i indywidualne, przyjęło charakter masowy w wykonawstwie budowlanym gospodarki uspołecznionej.

Art. 80. W ramach planu inwestycyjnego na rok 1949 przeznacza się:

a) ze środków limitowanych:		
na budownictwo mieszkaniowe	25,0	mld. zł,
na budownictwo administracyjne	7,0	„ „
na urządzenia użyteczności publicznej i przygotowanie budowy	4,8	„ „
na komunikację miejską	3,8	„ „
b) ze środków nielimitowanych:		
na budownictwo mieszkaniowe	1,8	„ „
na komunikację miejską	2,0	„ „

Dział V.

OBRÓT TOWAROWY I GOSPODARKA MATERIAŁOWA.

Art. 81. Wzrost produkcji przemysłowej i rolnej oraz zwiększający się import towarów powiększą wartość masy towarowej w porównaniu z r. 1948 o około 18%. Wzrost masy towarowej, pochodzącej z produkcji uspołecznionej, osiągnie około 20%.

Art. 82. Uspołecznione przedsiębiorstwa handlowe dokonają na szczeblu hurtu obrotów o 48% większych niż w r. 1948, a na szczeblu detalu — o 52% większych niż w r. 1948.

Art. 83. 1. Ilość uspołecznionych placówek handlu hurtowego wyniesie co najmniej 4.800, tj. o 40% więcej niż w r. 1948. Sieć detaliczna uspołecznionych punktów sprzedaży osiągnie stan ponad 37.000, tj. o 36% więcej niż w r. 1948, z czego liczba sklepów państwowych wyniesie około 3.800, tj. o 36% więcej, a sklepów spółdzielczych — około 33.000, tj. o 18% więcej niż w r. 1948.

2. Sieć państwowych domów towarowych wzrośnie o 12 jednostek, osiągając na koniec roku 1949 stan 89 jednostek. Obroty państwowych domów towarowych wzrosną w porównaniu z r. 1948 o 130%.

Art. 84. W celu zwiększenia wydajności pracy w uspołecznionym aparacie handlowym stworzone będą warunki dla rozszerzenia zespołowego i indywidualnego współzawodnictwa pracy.

Art. 85. Przedsiębiorstwa uspołecznione rozszerzą działalność w zakresie skupu na warzywa, owoce, nasiona, rośliny strączkowe i inne artykuły roślinnej produkcji rolnej.

Art. 86. W celu uporządkowania obrotu artykułami mięsnymi zwiększy się ilość punktów spędu. Spółdzielnie gminne „Samopomocy Chłopskiej" rozszerzą swój udział w skupie żywca, prowadzonym przez aparat uspołeczniony, jak również nastąpi usprawnienie zaopatrzenia handlowej sieci detalicznej w mięso, przetwory mięsne i tłuszcze.

Art. 87. Celem pełniejszego zaspokojenia potrzeb konsumcyjnych ludności pracującej zostanie zapoczątkowana organizacja sieci uspołecznionych przedsiębiorstw żywienia zbiorowego pracujących przy zastosowaniu nowoczesnych urządzeń technicznych. Dla realizacji pierwszego etapu prac przewidziane zostały na ten cel w planie inwestycyjnym nakłady w wysokości 140 mil. zł.

Art. 88. Suma nakładów inwestycyjnych na rozbudowę aparatu obrotu towarowego w sektorze uspołecznionym osiągnie wysokość 15.832 mil. zł, z czego na inwestycje ze środków własnych przypadnie 2.367 mil. zł. Na rozbudowę aparatu zbytu przeznacza się 562 mil. zł, aparatu hurtu — 6.466 mil. zł, aparatu detalu — 3.260 mil. zł.

Art. 89. Wartość obrotów z zagranicą wzrośnie w porównaniu z rokiem 1948 o 15%.

Art. 90. Wartość przywozu towarów wzrośnie w porównaniu z rokiem 1948 o 10%, przy czym będzie dążyło się do następującego kształtowania struktury procentowej wartości przywozu:

a) artykuły inwestycyjne — 22%,
b) surowce i materiały pomocnicze — 68%,
c) artykuły konsumcyjne — 10%, w tym żywność — 5% całości przywozu.

Art. 91. Wartość wywozu towarów wzrośnie w porównaniu z r. 1948 o 19%, przy czym będzie dążyło się do następującego kształtowania struktury procentowej wartości wywozu:

a) surowce i materiały pomocnicze — 63%, w tym węgiel i koks 48% całości wywozu,
b) artykuły konsumcyjne — 32%, w tym żywność 18% całości wywozu,
c) inne artykuły 5%.

Art. 92. Lista artykułów eksportowych ulegnie rozszerzeniu, a w szczególności nastąpi zwiększenie wywozu artykułów produkcji rolnej oraz gotowych wyrobów przemysłowych.

Art. 93. Nastąpi zwiększenie wymiany towarowej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

Art. 94. Zaopatrzenie materiałowe zakładów produkcyjnych i gospodarstw rolnych oraz przeznaczenie produktów na cele inwestycyjne, na konsumcję oraz eksport będzie odbywało się zgodnie z bilansami materiałowymi, uchwalonymi przez Radę Ministrów w ramach postanowień niniejszej ustawy.

Dział VI.
DOCHÓD NARODOWY.

Art. 95. 1. W wyniku zwiększenia produkcji materialnej oraz wprowadzenia stałego systemu oszczędnościowego w zakresie zużycia środków produkcji — dochód narodowy wyniesie szacunkowo 20,6 mld. zł z r. 1937, tj. wzrośnie o około 14% w porównaniu z r. 1948.

2. Produkcja czysta w przemyśle wzrośnie o około 17%, w rolnictwie i leśnictwie o około 8%, w budownictwie o około 30%, w komunikacji i łączności o około 13% — w porównaniu z r. 1948.

Art. 96. Wskutek szybkiego rozwoju gospodarki uspołecznionej nastąpi dalszy wzrost jej udziału w wytwarzaniu dochodu narodowego, a mianowicie z około 61% w roku 1948 do około 66%.

Dział VII.
OŚWIATA, SZKOLENIE, KULTURA, OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA.

Art. 97. 1. Nauczaniem w szkole podstawowej w roku szkolnym 1949/50 objęte zostaną wszystkie dzieci w wieku szkolnym. Nastąpi całkowita likwidacja obwodów bezszkolnych.

2. Liczba uczniów w szkołach podstawowych osiągnie około 3.600 tys., tj. o 6,5% więcej niż w r. 1948. Szkoły na wsi będą liczyły 2.554 tys. uczniów, co będzie stanowiło wzrost o 6,9%.

3. W szkołach o pełnym programie nauczania znajdzie miejsce 2.815 tys. uczniów, tj. o 15% więcej niż w r. 1948 .

4. Ilość szkół podstawowych niepełnych o 1 nauczycielu zmniejszona zostanie o 20%, obejmując najwyżej 290 tys. uczniów, tj. o 34,6% mniej niż w r. 1948.

Art. 98. 1. Średnim szkolnictwem ogólnokształcącym objętych będzie 251 tys. młodzieży, tj. o 30,6% więcej niż w r. 1948, oraz 45 tys. dorosłych.

2. Ogólna ilość absolwentów szkół średnich ogólnokształcących wyniesie około 27 tys. osób, tj. o 11,3% więcej niż w r. 1948.

Art. 99. W szkołach zawodowych i na kursach ilość uczniów i absolwentów wyniesie:

	tys. uczniów	wzrost lub zmniejszenie w porównaniu z 1948 r. o %	tys. absolwentów	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %
a) w szkołach przysposobienia zawodowego	370,2	29,5	47,2	122,6
w tym w szkołach:				
Ministerstwa Rolnictwa	325,0	33,2	20,0	566,7
Ministerstwa Przemysłu i Handlu	28,8	7,1	21,9	76,6
b) w szkołach zawodowych I stopnia	399,0	13,1	84,7	76,8
w tym w szkołach:				
Ministerstwa Oświaty	250,9	8,9	50,0	49,3
Ministerstwa Przemysłu i Handlu	84,9	29,6	14,9	156,4
Ministerstwa Odbudowy	5,4	35,0	1,6	99,0
Ministerstwa Rolnictwa	31,2	6,5	15,0	158,6
c) w szkołach zawodowych II stopnia	102,7	21,4	15,1	39,8
w tym w szkołach:				
Ministerstwa Oświaty	60,6	16,3	9,8	18,1
Ministerstwa Przemysłu i Handlu	15,8	42,4	2,2	102,2
Ministerstwa Odbudowy	0,6	50,0	0,2	147,1
Ministerstwa Rolnictwa	7,7	10,0	1,0	100,0
d) na kursach zawodowych	295,4	64,5	262,2	67,1
w tym na kursach:				
Ministerstwa Oświaty	58,0	72,1	52,6	77,4
Ministerstwa Przemysłu i Handlu	69,6	56,4	60,2	60,5
Ministerstwa Odbudowy	11,1	88,1	9,0	158,5

Art. 100. W zakładach kształcenia nauczycieli ilość uczniów i absolwentów wyniesie:

	tys. uczniów	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %	tys. absolwentów	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %
a) w liceach pedagogicznych	32,0	1,8	6,9	37,4
b) w wyższych szkołach pedagogicznych i instytutach dla nauczycieli	3,6	63,3	1,9	153,9

Art. 101. W szkołach wyższych i akademickich ilość studentów i absolwentów wyniesie:

	tys. studentów	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %	tys. absolwentów	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %
a) w szkołach wyższych i zawodowych	16,2	14,9	2,5	196
w tym technicznych	3,2	18,5	0,72	361
b) w szkołach akademickich	79,1	2,1	10,6	268

w szkołach politechnicznych nastąpi wzrost liczby studentów o 2,6%, a liczby absolwentów o 435% w porównaniu z r. 1948.

Art. 102. Celem zapewnienia szerokiego dostępu młodzieży robotniczej i chłopskiej do szkół średnich i wyższych będzie rozbudowywało się akcję stypendialną, a liczby uczniów i studentów w internatach, domach akademickich i bursach osiągną:

	tys. osób	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %
w internatach	271,8	31,1
w domach akademickich	15,9	14,1
w bursach Towarzystwa Burs i Stypendiów	8,9	79,5

Art. 103. W zakresie walki z analfabetyzmem i akcji szkolenia dorosłych objętych zostanie szkoleniem co najmniej:

	tys. osób	wzrost w porównaniu z 1948 r. o %
na poziomie szkoły powszechnej	54	9,5
na kursach i w zespołach	295	23,3

Art. 104. W ramach rozwoju akcji opiekuńczo-wychowawczej nad małymi dziećmi znajdzie miejsce w przedszkolach około 261 tys. dzieci, tj. o 6,9% więcej niż w r. 1948. W tej liczbie przedszkolami wiejskimi zostanie objętych około 125 tys. dzieci, tj. o 5,9% więcej niż w r. 1948.

Art. 105. 1. W zakresie udostępnienia filmu czynne będą 553 kina stałe. Liczba miejsc w kinach stałych wzrośnie do 235 tys.

2. Liczba kin ruchomych będzie wynosiła 263, tj. wzrośnie w porównaniu z 1948 r. o 134,8%. Kina ruchome wyświetlą 73 tys. seansów na wsi, co będzie stanowiło wzrost o 151,7%.

3. Film oświatowy obsłuży 6.045 szkół, co będzie stanowiło wzrost w porównaniu z 1948 r. o 69,7%.

Art. 106. W dziedzinie radiofonizacji kraju zwiększona zostanie w porównaniu z 1948 r.: liczba radiostacji do 14, tj. o 27,3%, moc radiostacji do 548 kW, tj. o 204,4%; liczba radiowęzłów macierzystych — do 362, tj. o 28,4%, pomocniczych — do 296, tj. o 208,3%; liczba zradiofonizowanych wsi — do 5 tys., tj. o 39%; liczba abonentów — do 1.290 tys., tj. o 37,2%, w tym liczba głośników mieszkaniowych do 440 tys., tj. o 51,7%.

Art. 107. 1. W zakresie rozwoju akcji bibliotecznej wzrośnie w porównaniu z 1948 r. liczba bibliotek powszechnych do około 5 tys., tj. o 45%, w tym na wsi — do około 3 tys., tj. o 66,5%, liczba bibliotek szkolnych — do około 25 tys., tj. 57,7%, w tym na wsi — do około 22 tys., tj. o 57,7%.

2. Liczba bibliotek naukowych będzie wynosiła 530, innych — 1.300.

3. Ogólna liczba tomów w bibliotekach wzrośnie o około 4.000 tys.

Art. 108. Przewiduje się, iż rozwój akcji wydawniczej osiągnie ogółem co najmniej 6,7 tys. wydanych książek i broszur, co w porównaniu z r. 1948 będzie stanowiło wzrost o około 17,5%. Przewidywany łączny nakład tych wydawnictw wyniesie około 69 mil. egzemplarzy.

Art. 109. W zakresie rozwoju teatrów dramatycznych zostanie zwiększona frekwencja o około 30% w stosunku do r. 1948, przekraczając liczbę 6 mil. osób. Wyniki te zostaną osiągnięte w szczególności przez organizację widowni oraz zwiększenie ilości biletów ulgowych.

Art. 110. 1. W dziedzinie czynnego upowszechnienia kultury osiągnięta zostanie liczba około 16 tys. czynnych świetlic, co będzie stanowiło wzrost o 65% w porównaniu z r. 1948, w tym liczba czynnych świetlic wiejskich wzrośnie do 7,8 tys., tj. o 111%.

2. W zakresie akcji organizowanej przez związki zawodowe liczba czynnych świetlic będzie wynosiła 6,3 tys., co stanowi wzrost w stosunku do r. 1948 o 54%, liczba świetlicowych zespołów artystycznych wyniesie 6,1 tys., co stanowi wzrost o 27%, liczba uczestników w zespołach artystycznych wyniesie około 160 tys., to jest

wzrośnie o 33%. Liczba zespołów oświatowych i szkoleniowych wyniesie około 16,8 tys. z 290 tysiącami uczestników, liczba pokazów teatralnych osiągnie około 100 tys. przy ogólnej frekwencji do 15 mil. osób, liczba wycieczek krajoznawczych około 50 tys. przy ogólnej frekwencji do 1.000 tys. osób oraz liczba prelekcyj (odczyty, referaty, pogadanki itp.) około 200 tys. przy ogólnej frekwencji do 15 mil. osób.

Art. 111. W zakresie rozwoju społecznej służby zdrowia w dziedzinie lecznictwa zamkniętego zwiększy się w stosunku do r. 1948: liczba łóżek w szpitalach — do 90 tys., przelotność w szpitalach — do 1.500 tys. chorych, liczba sanatoriów — do 100, przelotność w sanatoriach przeciwgruźliczych — do 75 tys. chorych, liczba prewentoriów — do 45, przelotność w prewentoriach — do 20 tys. dzieci.

Art. 112. W dziedzinie lecznictwa otwartego przelotność ośrodków zdrowia osiągnie około 14.400 tys. osób, z czego na wieś przypadnie około 50%. Wzrost w tej dziedzinie będzie wynosił w stosunku do roku 1948 — 55%.

Art. 113. 1. W zakresie ochrony zdrowia ludzi pracy, sprawowanej przez ubezpieczalnie społeczne w zespołowych formach pomocy lekarskiej, przelotność poradni osiągnie liczbę około 720 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 31% w stosunku do roku 1948, przelotność zaś ambulatoriów osiągnie liczbę około 9.640 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 34,9%.

2. Liczba lekarzy domowych i specjalistów wzrośnie o 20,8% w porównaniu z rokiem 1948, dzięki czemu liczba ubezpieczonych, przypadająca na jednego lekarza, spadnie do poziomu roku 1939.

Art. 114. Walka z chorobami społecznymi, prowadzona dotychczas w formie akcji przeciwgruźliczej, przeciwwenerycznej oraz przeciwjaglicznej, prowadzona będzie z wzrastającym nasileniem w normalnych ramach organizacyjnych społecznej służby zdrowia.

Art. 115. W zakresie lecznictwa uzdrowiskowego zostanie osiągnięta przelotność roczna w wysokości 600 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 9% w stosunku do roku 1948.

Art. 116. 1. Akcją wczasów pracowniczych zostanie objętych około 500 tys. osób, przy czym 70% ogółu korzystających z wczasów będą stanowili pracownicy fizyczni.

2. Wzrost liczby osób, objętych akcją wczasów, w porównaniu z rokiem 1948 wyniesie 42,8%.

Art. 117. Akcja upowszechniania wychowania fizycznego i kultury fizycznej obejmie około 5.240 tys. osób, w czym ludność wiejska będzie stanowiła około 70%. W stosunku do roku 1948 wzrost liczby osób, objętych akcją upowszechnienia wychowania fizycznego i kultury fizycznej, będzie wynosił około 17%.

Art. 118. W zakresie opieki nad matką i dzieckiem zapewnione zostaną właściwe warunki pracy dla kobiet i podniesiona będzie zdrowotność dzieci przez zwiększenie ilości osób, objętych opieką w stosunku do roku 1948, a w szczególności: w domach matki i dziecka oraz w domach wypoczynkowych — o 117%, w domach małych dzieci — o 34%, w żłobkach — o 69%, z czego w żłobkach przy zakładach pracy — o 78%, w stacjach opieki nad matką i dzieckiem — o 49%, w punktach opieki nad matką i dzieckiem — do 450 tys. osób, tj. o 50%, z czego na wsi 270 tys. osób, tj. o 50%.

Art. 119. 1. Opieka nad dziećmi od trzech lat i uczącą się młodzieżą obejmie w domach dziecka i młodzieży 48,5 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 5% w stosunku do 1948 r. Ponadto opieka obejmie: w dziecińcach wiejskich 278 tys. dzieci — co będzie stanowiło wzrost o 26,8%, w specjalnych zakładach wychowawczych 5,5 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 37%, w schroniskach dla podsądnych nieletnich 2,2 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 47%.

2. Akcją kolonii, obozów i domów turnusowych zostanie objętych 540,6 tys. dzieci i młodzieży, co będzie stanowiło wzrost o 13%, z czego na placówki organizowane przez zakłady pracy przypada 184,4 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 65,8%.

3. Świetlice dziecięce obejmą 110 tys. osób, co będzie stanowiło wzrost o 29%.

Art. 120. 1. Opieka nad dorosłymi obejmie 27,9 tys. osób w domach opieki i zakładach specjalnych, co będzie stanowiło wzrost o 4%, 8,6 tys. osób w domach szkolenia i szkoleniowych warsztatach pracy, co będzie stanowiło wzrost o 104% w porównaniu z rokiem 1948.

2. Szkolenie podopiecznych w zakresie opieki nad dorosłymi umożliwi częściowe zatrudnienie osób, korzystających ze świadczeń.

Art. 121. 1. Opieka nad inwalidami obejmie w zakładach leczniczych i domach wypoczynkowych 4,2 tys. osób, tj. o 68% więcej niż w r. 1948, oraz w zakładach szkoleniowych i kursach przysposobienia 1,9 tys. osób, tj. o 26,7% więcej.

2. Opieka nad inwalidami, obejmująca leczenie, protezowanie i szkolenie, stworzy warunki, umożliwiające pracę inwalidom.

Art. 122. 1. Na cele socjalne i kulturalne przeznaczone zostaną w zakresie wydatków inwestycyjnych i administracyjnych Państwa następujące kwoty:

	ze środków planu inwestycyjnego w mld. zł		z innych środków objętych budżetem Państwa w mld. zł
	limitowane	nielimitowane	
szkolnictwo i oświata .	9,5	2,0	57,3
kultura	3,5	0,3	7,7
ochrona zdrowia . .	4,3	0,4	8,7
świadczenia społeczne (niezależne od kwot na budownictwo mieszkaniowe) . .	1,6	0,1	31,7
kwoty na cele socjalne i kulturalne w planach resortów gospodarczych . .	4,7	—	—

2. Ogólna suma wydatków na cele socjalne i kulturalne ze środków na inwestycje oraz wydatków bieżących budżetu państwowego wyniesie około 128,6 mld. zł.

Dział VIII.

GOSPODARKA KOMUNALNA.

Art. 123. Gospodarka związków samorządu terytorialnego ulegnie usprawnieniu i rozszerzeniu w celu lepszego zaspokajania potrzeb gospodarczych i społecznych ludności pracującej.

Art. 124. 1. W dziedzinie zaopatrzenia ludności w wodę i w urządzenia kanalizacyjne działalność zakładów użyteczności publicznej zostanie rozszerzona przez:

a) budowę lub odbudowę 702 km sieci wodociągowej i 244 km kanałów,
b) włączenie do sieci wodociągowej 14,8 tys. nieruchomości oraz do sieci kanalizacyjnej 20,5 tys. nieruchomości,
c) dostarczenie przez zakłady wodociągowe o 22 mil. m^3 wody więcej niż w roku 1948.

2. Działalność zakładów oczyszczania miasta zostanie rozszerzona przez zwiększenie taboru o około 550 wozów asenizacyjnych i innych urządzeń.

3. Liczba miejsc w łaźniach i kąpieliskach miejskich zostanie powiększona o około 3 tysiące.

Art. 125. 1. W dziedzinie komunikacji miejskiej zostanie przebudowanych lub odbudowanych 36 km linii tramwajowych, liczba tramwajów wagonów zwiększona zostanie o ponad 200 sztuk. Wzrośnie także liczba autobusów i trolleybusów.

2. W zakresie komunikacji dojazdowej liczba wagonów w ruchu zostanie zwiększona o około 100 sztuk, liczba autobusów o około 35 szt.

Art. 126. Celem poprawy warunków zaopatrzenia ludności miejskiej łączna powierzchnia hal targowych zostanie zwiększona o około 100 tys. m^2.

Art. 127. 1. W dziedzinie samorządowej gospodarki drogowej w r. 1949 zostanie odbudowanych lub przebudowanych:

800 km dróg bitych,
25 km dróg o nawierzchni ulepszonej,
1,2 tys. metrów bieżących mostów stalowych,
1,5 „ „ „ „ żelbetonowych,
2,7 „ „ „ „ półstałych,
3,6 „ „ „ „ drewnianych,
275 km ulic.

2. Zostanie urządzonych lub uporządkowanych około 3,5 tys. ha parków i zieleńców.

Art. 128. W ramach planu inwestycyjnego na rok 1949 przeznacza się na inwestycje samorządowe:

	ze środków limitowanych w mld zł	ze środków nielimitowanych w mld zł
komunikację miejską, zakłady i urządzenia użyteczności publicznej	7,7	2,8
drogi i mosty	0,5	1,9
przygotowanie budowy	0,8	0,3
oświatę	2,9	1,8
kulturę	0,8	0,3
zdrowie i opiekę	1,3	0,5
budownictwo administracyjne i obrotu towarowego	0,1	0,3

Dział IX.

ZATRUDNIENIE.

Art. 129. Przeciętny stan zatrudnienia w sektorze uspołecznionym wyniesie 3.648 tys. osób, tj. 110,6% stanu z 1948 r.

Art. 130. W sektorze państwowym przeciętny stan zatrudnienia osiągnie 3.000 tys. osób, tj. 108,4% stanu z 1948 r., z czego przypadnie:

	tys. osób		% w stosunku do 1948 r.
na przemysł	1.448		108,9
na rolnictwo	270		115,2
na leśnictwo	106		111,6
na budownictwo	125		133,6
na komunikację i łączność (przy włączeniu nowych przedsiębiorstw)	481		99,4
w tym PKP	341	(pracownicy eksploatacyjni 308 tys.)	95,5
Przedsiębiorstwo P.P.T. i T.	66	(pracownicy etatowi 55 tys.)	100,4
na obrót towarowy	90		132,4
na szkolnictwo, kulturę, ochronę zdrowia i opiekę społeczną	229		109,5

Art. 131. 1. Z liczby 1448 tys. osób, zatrudnionych w przemyśle państwowym, przypadnie:

na grupę przemysłową . . . . 1.284 tys.
w tym:
robotnicy produkcyjni . . . . 988 „
pracownicy inż.-techn. . . . 61 „
na grupę nieprzemysłową . . . 56 „
na grupę inwestycyjną . . . 84 „
na instytucje centralne . . . 24 „

2. W podstawowych gałęziach przemysłu zatrudnienie wyniesie:

	tys. osób	w stosunku do r. 1948
w przemyśle węglowym	287 tys.	103,5%
„ „ hutniczym	138 „	110,7%
„ „ metalowym	163 „	113,4%
„ „ chemicznym	62 „	106,0%
„ „ włókienniczym	309 „	113,7%

Art. 132. W instytucjach i przedsiębiorstwach samorządu terytorialnego przeciętny stan zatrudnienia osiągnie 278 tys. osób, tj. 110.1% stanu z 1948 r.

Art. 133. W spółdzielczości przeciętny stan zatrudnienia osiągnie 389 tys. osób, tj. 128,1% z 1948 r., w tym w przemyśle i rzemiośle 125 tys. osób, w obrocie towarowym 145 tys.

Art. 134. Ogólny przeciętny stan zatrudnienia wyniesie szacunkowo:

poza rolnictwem	4.366 tys., tj. 106% stanu z 1948 r.
w rolnictwie i leśnictwie	7.400 tys., tj. 99% stanu z 1948 r.

Dział X.

INWESTYCJE.

Art. 135. 1. Ustala się ogólną sumę nakładów inwestycyjnych ze środków limitowanych, obejmujących bezzwrotne środki budżetowe i zwrotne środki bankowe na 295.826.585 tys. zł; z czego środki bezzwrotne wydatkowane na rachunek budżetu wyniosą 272.644.521 tys. zł, a środki zwrotne — 23.181.064 tys. zł. Ze środków bezzwrotnych finansowane będą inwestycje administracji państwowej, przedsiębiorstw i instytucji państwowych, przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych, spółek prawa prywatnego z udziałem majątkowym Państwa, objętych systemem finansowym i instytucji ubezpieczeń społecznych i rzeczowych oraz w ramach przyznanych dotacji inwestycje samorządu terytorialnego, instytucji i organizacji społecznych i zawodowych. Ze środków zwrotnych finansowane będą w ramach przyznanych kredytów inwestycje przedsiębiorstw samorządowych, spółdzielczości, drobnych i średnich gospodarstw chłopskich oraz rzemiosła.

2. Ponadto dokonane zostaną inwestycje ze środków własnych samorządu, spółdzielczości, instytucji i organizacji społecznych i zawodowych oraz ze środków osób prywatnych, stanowiących udział zainteresowanych w inwestycjach dokonywanych przy pomocy środków państwowych, na sumę 18.732.813 tys. zł.

3. Inwestycje, wymienione w ust. 1 i 2, w łącznej sumie 314.558.398 tys. zł objęte zostaną planem inwestycyjnym, ustalonym w drodze uchwały Rady Ministrów, i realizowane będą pod ścisłą kontrolą bankową.

Art. 136. 1. Ogólna suma inwestycji, objętych planem inwestycyjnym, zostanie powiększona o wartość:
— dostaw inwestycyjnych, pochodzących ze specjalnych dostaw zagranicznych,
— inwestycji włączonych dodatkowo do planu ze środków nielimitowanych.

2. Ponadto powiększenie planu inwestycyjnego będzie mogło nastąpić w zakresie środków bezzwrotnych w trybie, przewidzianym w ustawie skarbowej na rok 1949, a w zakresie środków zwrotnych w trybie analogicznym do przewidzianego w ustawie skarbowej pod warunkiem nieprzekroczenia 20% ogólnej kwoty tych środków, wymienionych w ust. 1 art. 135 niniejszej ustawy.

Art. 137. 1. Z ogólnej sumy 295.826.585 tys. zł środków limitowanych przeznacza się na inwestycje dokonywane przez:

Kancelarię Prezydenta R. P. i Kancelarię Rady Państwa	322.000 tys. zł
Kancelarię Sejmu Ustawodawczego	290.000 „
Prezydium Rady Ministrów	1.290.000 „
Ministerstwo Obrony Narodowej	220.000 „
Ministerstwo Administracji Publicznej	50.000 „
Ministerstwo Ziem Odzyskanych	635.000 „
Ministerstwo Sprawiedliwości	18.500 „
Ministerstwo Skarbu	2.500.000 „
Ministerstwo Przemysłu i Handlu	131.215.491 „
Ministerstwo Komunikacji	45.030.000 „
Ministerstwo Rolnictwa	29.198.500 „
Ministerstwo Oświaty	3.630.000 „
Ministerstwo Kultury i Sztuki	2.075.250 „
Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej	1.200.000 „
Ministerstwo Poczt i Telegrafów	4.300.000 „
Ministerstwo Zdrowia	1.520.000 „
Ministerstwo Odbudowy	54.608.000 „
Ministerstwo Żeglugi	13.507.844 „
Ministerstwo Leśnictwa	3.065.000 „

2. Ustala się ponadto kwotę 150.000 tys. zł jako rezerwę na klęski żywiołowe i kwotę 1.000.000 tys. zł jako rezerwę ogólną planu.

Art. 138. 1. Z ogólnej sumy środków limitowanych, wymienionej w art. 135 ust. 1, z wyłączeniem środków, stanowiących rezerwę planu, przeznacza się na inwestycje w zakresie:

przemysłu	40,3%
rolnictwa	11,4%
leśnictwa	0,5%
rybołówstwa	0,6%
komunikacji	21,3%
obrotu towarowego	4,6%
urządzeń socjalnych i kulturalnych	8,0%
budownictwa mieszkaniowego	8,5%
budownictwa administracyjnego	2,5%
ogólnych urządzeń użyteczności publicznej i różnym	1,8%.

2. Wzrost nakładów inwestycyjnych ze środków, limitowanych na całość gospodarstwa narodowego w stosunku do roku 1948, wyniesie 31,2%, a w poszczególnych dziedzinach gospodarki wyniesie:

w przemyśle	46,8%
w rolnictwie	29,8%
w leśnictwie	15,8%
w rybołówstwie	70,0%
w komunikacji	16,0%
w obrocie towarowym	32,8%
w urządzeniach socjalnych i kulturalnych	37,1%
w budownictwie mieszkaniowym	20,4%
w budownictwie administracyjnym	8,9%.

Dział XI.

STAŁY SYSTEM OSZCZĘDZANIA.

Art. 139. Stały system oszczędzania winien objąć całą gospodarkę i administrację uspołecznioną. Należy wykorzystać wszystkie rezerwy i likwidować systematycznie marnotrawstwo.

Art. 140. W każdym przedsiębiorstwie należy sporządzić plan oszczędności, zawierający konkretne zadania. Wykonanie tego planu winno być poddane ścisłej kontroli.

Art. 141. W przemyśle uspołecznionym stały system oszczędzania winien objąć w szczególności zadania w dziedzinie oszczędnego zużycia surowców, materiałów

pomocniczych, paliwa i energii elektrycznej i pełnego wykorzystania maszyn i urządzeń. Obniżenie faktycznych kosztów produkcji winno wynieść około 5%.

Art. 142. W rolnictwie gospodarstwa władania publicznego oraz w leśnictwie — administracja lasów państwowych będą prowadziły stałą walkę o zniżenie kosztów produkcji. Wprowadzone zostaną jednolite formy rachunkowości i sprawozdawczości, powiązane z zasadami systemu finansowego.

Art. 143. 1. W komunikacji i łączności nastąpi znaczna obniżka rzeczywistych kosztów własnych eksploatacji w wyniku usprawnienia ruchu, zwiększenia wydajności pracy, zlikwidowania przerostów w zatrudnieniu, oszczędności zużycia paliw oraz częściowego unowocześnienia urządzeń i taboru.

2. W szczególności zmniejszenie zużycia węgla na kolejach normalnotorowych na 1.000 brutto tono-km wyniesie 9,3% w stosunku do zużycia w 1948 r.

Art. 144. W budownictwie wzmożona akcja oszczędzania materiałów obejmie rewizję norm i standartów budowlanych w celu uzyskania istotnych oszczędności, zwłaszcza w dziedzinie zużycia deficytowych materiałów budowlanych.

Art. 145. W uspołecznionym aparacie handlowym nastąpi obniżenie kosztów dystrybucji przez zwiększenie przelotności punktów sprzedaży, skrócenie cyklu obrotu i przeprowadzenie usprawnień organizacyjnych. Należy dążyć do obniżenia faktycznych kosztów dystrybucji o około 4%.

Art. 146. W administracji państwowej i samorządowej należy osiągnąć wydatne oszczędności w drodze likwidacji zbędnych ogniw, uproszczenia manipulacji i usunięcia przerostów osobowych.

Art. 147. 1. W zakresie inwestycji koszty zostaną obniżone przez:

a) sporządzanie w zwiększonym zakresie szczegółowych projektów technicznych i kosztorysów przed przystąpieniem do właściwych robót,
b) możliwie najszersze zastosowanie projektów typowych i kosztorysów wzorcowych,
c) eliminowanie z projektów wszelkich zbędnych wydatków,
d) rygorystyczne przestrzeganie standartów użytkowych,
e) oszczędności w gospodarce materiałowej,
f) racjonalizację i mechanizację pracy.

2. Położony zostanie szczególny nacisk na koncentrację robót inwestycyjnych w czasie i na określonych obiektach.

3. Zapewnione zostanie w zasadzie pierwszeństwo robót kontynuowanych przed robotami noworozpoczynanymi oraz podjęty zostanie wysiłek w kierunku jak najszybszego wykończania obiektów, rozpoczętych w roku 1948 lub w latach poprzednich.

4. Zostanie w szerszym niż dotychczas stopniu położony nacisk na:

a) niepodejmowanie robót bez zapewnienia dostatecznych środków technicznych i finansowych, poprowadzenie ich we właściwym tempie oraz dalszą kontynuację i ukończenie,
b) nierozkładanie robót na czasokres dłuższy od podyktowanego względami technicznymi i ekonomicznymi;
c) opracowywanie harmonogramów robót, ustalających ich przebieg i termin oddania obiektu do użytku.

Dział XII.

FINANSE.

Art. 148. 1. Ze środków finansowych, akumulowanych w budżecie państwowym na rok 1949, zostanie przeznaczone:

na wydatki związane z utrzymaniem władz naczelnych	744 mil. zł
na wydatki na utrzymanie administracji państwowej i na pomoc dla administracji samorządu terytorialnego	118.932 „ „
na obronę narodową	56.441 „ „
na szkolnictwo i oświatę	70.196 „ „
na naukę i kulturę	8.002 „ „
na zdrowie publiczne	8.745 „ „
na świadczenia społeczne	41.281 „ „
na gospodarkę narodową	25.304 „ „
na obsługę długu publicznego	5.217 „ „
na inne wydatki majątkowe	4.471 „ „

2. Łącznie wydatki systemu finansowego z budżetu, planu inwestycyjnego oraz z kredytów obrotowych będą wynosiły szacunkowo około 800 miliardów zł.

Art. 149. Zostanie utrzymana stała siła nabywcza pieniądza. Obieg pieniężny utrzymywany będzie na poziomie, niezbędnym dla sfinansowania potrzeb gospodarstwa narodowego, przy utrzymaniu odpowiednich proporcji między ilością pieniądza a masą towarową.

Art. 150. Rola gospodarki uspołecznionej jako źródła akumulacji środków finansowych winna wzrosnąć. W tym celu będzie prowadzona walka o zwiększenie wpływów budżetowych z przedsiębiorstw uspołecznionych, a system finansowy będzie rozszerzony na przedsiębiorstwa dotychczas nim nie objęte.

Art. 151. Akcja usprawnienia wymiaru i poboru podatków będzie kontynuowana, przy czym położy się specjalny nacisk na rozkład ciężarów podatkowych dostosowany do dochodów i zgodny z polityką gospodarczą Państwa wobec elementów drobnotowarowych oraz na niedopuszczenie do uchylania się elementów kapitalistycznych od świadczeń podatkowych.

Art. 152. Banki zreorganizowane na podstawie dekretu o reformie bankowej (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 52, poz. 412) wezmą czynny udział w walce o rentowność przedsiębiorstw uspołecznionych, o obniżenie kosztów własnych produkcji i kosztów inwestycji, o utrzymanie środków obrotowych w granicach normatywów i o ścisłe przestrzeganie wykonania planu inwestycyjnego.

Art. 153. Celem uporządkowania stanu zadłużenia z tytułu dotychczasowych normatywnych kredytów obrotowych i inwestycyjnych przedsiębiorstw publicznych,

zostanie dokonana konwersja niespłaconych kredytów średnio i krótkoterminowych na kredyty długoterminowe bądź przejęte zostanie przez Skarb Państwa zadłużenie z tego tytułu przedsiębiorstw państwowych przy odpowiednim zwiększeniu ich majątku trwałego.

Dział XIII.
POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Art. 154. 1. Plan odbudowy gospodarczej, ustalony ustawą z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 285), wykonany będzie w 1949 r. w zakresie i w sposób określony niniejszą ustawą.

2. W zakresie zadań, nie uregulowanych niniejszą ustawą, a objętych ustawą z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej, stosuje się postanowienia tejże ustawy, dotyczące 1949 r., jeżeli nie są one sprzeczne z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 155. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 156. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów: *Al. Zawadzki*

Wiceprezes Rady Ministrów: *A. Korzycki*

Minister: *W. Rzymowski*

Minister: *W. Baranowski*

Minister Obrony Narodowej: *M. Żymierski*
Marszałek Polski

Minister Spraw Zagranicznych: *Z. Modzelewski*

Minister Administracji Publicznej: *Wł. Wolski*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego: *St. Radkiewicz*

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Minister Sprawiedliwości: *H. Świątkowski*

Minister Oświaty: *St. Skrzeszewski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Minc*

Minister Przemysłu Lekkiego: *E. Sławiński*

Minister Przemysłu Rolnego i Spożywczego: *B. Rumiński*

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

Minister Handlu Zagranicznego: *T. Gede*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Dąb - Kocioł*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *K. Rusinek*

Minister Kultury i Sztuki: *S. Dybowski*

Minister Żeglugi: *A. Rapacki*

Minister Leśnictwa: *B. Podedworny*

Minister Komunikacji: *J. Rabanowski*

Minister Poczt i Telegrafów: *W. Szymanowski*

Minister Zdrowia: *T. Michejda*

Minister Odbudowy: *M. Spychalski*